

Obsah

Část I ZÁKLADY ÚČETNICTVÍ

(1) VÝZNAM A FUNKCE ÚČETNICTVÍ	3
2 MAJETEK PODNIKU	7
2.1 Založení podniku	8
2.2 Klasifikace aktiv	8
2.3 Klasifikace zdrojů (pasív v širším smyslu)	10
2.3.1 Vlastní zdroje	11
2.3.2 Cizí zdroje	12
2.4 Základní struktura rozvahy	14
2.5 Vliv hospodářských operací na rozvahu	16
3 NÁKLADY, VÝNOSY, ZISK, ZTRÁTA	21
3.1 Změna vlastního jméni	21
3.2 Osamostatnění nákladů a výnosů	23
4 METODICKÉ PRVKY ÚČETNICTVÍ	25
4.1 Účet, účetní knihy, účetní zápisy	25
4.1.1 Účet	25
4.1.2 Účetní knihy	31
4.1.3 Účetní zápisy	35
4.2 Princip dokumentace	36
4.3 Vnitřní kontrolní systém účetnictví	39
4.3.1 Předvaha	40
4.3.2 Ověření kontrolních vazeb v procesu zpracování účetnictví	41
4.3.3 Inventarizace	44
5 OCEŇOVÁNÍ MAJETKU	49
5.1 Základní způsoby oceňování	49
5.1.1 Oceňování v historických cenách	49
5.1.2 Modifikace principu historické ceny	51
5.1.3 Oceňování v reprodukčních cenách	51
5.1.4 Princip nižší ceny	51
5.1.5 Užití předem stanovených cen	52
5.2 Oceňování majetku dle zákona	52
5.3 Tiché rezervy	54

6 KOLOBĚH MAJETKU	57
6.1 Základní typy účtů	57
6.2 Evidence koloběhu	59
6.2.1 Výrobní podnik	59
6.2.2 Obchodní podnik	60
6.3 Jednookruhové účetnictví	63
6.4 Dvouokruhové účetnictví	64
6.4.1 Finanční (základní) účetnictví	65
6.4.2 Vnitropodnikové účetnictví	70
Část II ÚČETNICTVÍ A OKOLNÍ PROSTŘEDÍ	
7 HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ	75
7.1 Harmonizace v rámci Evropské unie	75
7.2 Mezinárodní účetní standardy	77
7.3 Obecně uznávané účetní zásady	81
8 DAŇOVÁ SOUSTAVA	85
8.1 Nepřímé daně	87
8.1.1 Daň z přidané hodnoty	87
8.1.2 Spotřební daně	91
8.2 Přímé daně	92
8.2.1 Daň z příjmů	92
8.2.2 Ostatní přímé daně	93
9 FINANČNÍ TRH	95
9.1 Cenné papíry kapitálového trhu	98
9.1.1 Úvěrové cenné papíry	98
9.1.2 Majetkové cenné papíry	99
9.2 Cenné papíry peněžního trhu	100
10 KONCEPT ÚČETNÍ SOUSTAVY	103
10.1 Cíle reformy	103
10.2 Právní základ účetní soustavy	104
10.3 Konstrukce účtové osnovy	106
Část III ÚČETNÍ SOUSTAVA ČR	
11 NÁKLADY A VÝNOSY	113
11.1 Obecná charakteristika	113
11.2 Základní charakteristika nákladů	115
11.3 Základní charakteristika výnosů	117
11.4 Časové rozlišování	120
11.5 Tvorba a čerpání rezerv	126
11.6 Kursové rozdíly	127
11.7 Tvorba a zúčtování opravných položek	131

11.8 Zajištění věcné srovnatelnosti	134
11.9 Daň z příjmů	135
11.10 Převodové účty	136
12 INVESTIČNÍ MAJETEK	137
12.1 Vymezení investičního majetku	137
12.2 Oceňování investičního majetku	141
12.3 Pořizování investičního majetku	144
12.4 Odpisování investičního majetku	145
12.4.1 Daňové odpisy	149
12.4.2 Účetní odpisy	153
12.5 Vyřazování investičního majetku	154
12.6 Analytická evidence	156
13 ZÁSOBY	157
13.1 Vymezení zásob	157
13.2 Oceňování zásob	159
13.3 Účtování o zásobách	166
13.4 Daň z přidané hodnoty při nákupu zásob	166
13.5 Inventarizační rozdíly	170
13.6 Analytická evidence	170
14 FINANČNÍ ÚČTY	171
14.1 Bankovní účty	172
14.2 Platební styk	173
14.3 Bežné bankovní a eskontní úvěry	175
14.4 Krátkodobé finanční výpomoci	176
14.5 Krátkodobý finanční majetek	176
14.6 Oceňování, inventarizace, analytická evidence	183
15 ZÚČTOVACÍ VZTAHY	185
15.1 Pohledávky - účtová skupina 31	186
15.2 Závazky - účtová skupina 32	188
15.3 Účtová skupina 33	190
15.4 Vztahy k finančnímu orgánu - účt. sk. 34	190
15.5 Účtové skupiny 35 - Pohledávky a 36 - Závazky	196
15.6 Jiné pohledávky a závazky - účt. sk. 37	197
15.7 Přechodné účty aktiv a pasív - účt. sk. 38	198
15.8 Účtová skupina 39	199
16 VLASTNÍ A CIZÍ KAPITÁL	201
16.1 Vlastní jmění	201
16.1.1 Základní jmění - účet 411	202
16.1.2 Ostatní složky vlastního jmění	212
16.2 Cizí kapitál	215

17 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA	221
17.1 Předpoklad trvání podniku	221
17.2 Akruální předpoklad	222
17.3 Věrné zobrazení skutečnosti	223
17.3.1 Jak rozumět věrnému obrazu?	223
17.3.2 Inventarizace	225
17.4 Výpočet a zúčtování daně z příjmů	226
17.5 Uzavření účtu	227
17.6 Zajištění bilanční kontinuity	228
18 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	231
18.1 Účetní výkazy s přílohou	231
18.2 Rozdělení hospodářského výsledku	241
18.3 Dodatek ke kap. 18	247
18.3.1 Vzory účetních výkazů v plném rozsahu	248
18.3.2 Přehled o peněžních tocích (cash flow) nepřímou metodou	254
18.3.3 Obsah zveřejňovaných údajů z účetní závěrky	256
18.3.4 Obsah přílohy tvořící součást účetní závěrky podnikatelů	257
18.3.5 Vzory účetních výkazů ve zkráceném rozsahu	264
Část IV ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ ÚČETNÍCH INFORMACÍ	
19 ORGANIZACE ÚČETNICTVÍ	273
19.1 Organizační struktura útváru zabezpečujícího vedení účetnictví	274
19.2 Náplň práce účtáren	274
19.2.1 Účtárna materiálových zásob	276
19.2.2 Mzdová účtárna	277
19.2.3 Účtárna investičního majetku	278
19.2.4 Provozní účtárna	279
19.2.5 Finanční účtárna	279
19.2.6 Všeobecná účtárna	280
20 ANALÝZA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	287
20.1 Úloha rozborů účetních výkazů	287
20.2 Techniky analýzy účetních výkazů	290
20.3 Neurčitost účetních dat	295
20.3.1 Omyly finančních analytiků	296
20.4 Potřeba netradičních metod	299
20.5 Příklady	301
20.5.1 Výběr dat pro ukázky	301
20.5.2 Bodové odhady	302
20.5.3 Grafická prezentace výsledků	305
20.6 Dialogová analýza	315